

**КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БЮРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

ФАКУЛЬТЕТ АГРАРНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Кафедра адміністративного менеджменту та зовнішньоекономічної діяльності

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ
КОМПЛЕКС**

з дисципліни «Медичне страхування»

для підготовки фахівців ОС „Магістр”

спеціальність: 073 – «Менеджмент»

освітня програма – «Адміністративний менеджмент»

магістерська програма - «Управління медичними закладами»

форма навчання: заочна

факультет: аграрного менеджменту

КИЇВ-2021

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра зовнішньоекономічної діяльності і адміністративного менеджменту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету аграрного менеджменту
_____ Остапчук А.Д.
“ ___ ” _____ 2021 р.

“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри ЗЕД і
адміністративного менеджменту
Протокол № 16 від “26” травня 2021 р.
Т. в. о. завідувача кафедри
_____ Луцяк В.В.

”РОЗГЛЯНУТО ”

Гарант ОП «Адміністративний менеджмент»
_____ Ковтун О.А..

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ**

«Медичне страхування»

Спеціальність: 073 «Менеджмент»
Освітня програма: «Адміністративний менеджмент»
Факультет: аграрного менеджменту
Розробник: Сидоренко С.В., к.е.н., доцент.
(посада, науковий ступінь, вчене звання)

Київ – 2021р.

1. Опис навчальної дисципліни
«Медичне страхування»

(назва)

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Галузь знань	07 „Управління та адміністрування”	
Спеціальність	073 Менеджмент	
Освітня програма	«Адміністративний менеджмент»	
Магістерська програма	Управління медичними закладами	
Освітньо-кваліфікаційний рівень	магістр	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	вибіркова	
Загальна кількість годин	40	
Кількість кредитів ECTS	1	
Кількість змістових модулів	1	
Курсовий проект (робота) <small>(якщо є в робочому навчальному плані)</small>	_____ (назва)	
Форма контролю	іспит	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	заочна форма навчання	
Рік підготовки	2020/2021	
Семестр	1	
Лекційні заняття	6	год.
Практичні, семінарські заняття	6	год.
Лабораторні заняття	_____	год.
Самостійна робота	_____	год.
Індивідуальні завдання	_____	год.
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних	_____	год.
самостійної роботи студента –	_____	год.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Одним із пріоритетів діяльності будь-якої соціально орієнтованої держави, статусу якої прагне досягти Україна, є ефективний розвиток системи охорони здоров'я, складова якого — баланс між потребами громадян в якісних та доступних медичних послугах і можливостями їх забезпечення за рахунок державного фінансування. Отже виникають питання застосування нових механізмів державного управління галуззю. За досвідом розвинених європейських країн одним з таких ключових механізмів є перехід до моделі страхової медицини.

Мета: сформувати систему базових знань у сфері медичного страхування; засвоїти концептуальні засади страхової медицини; навчитися приймати ефективні управлінські рішення на основі позитивного зарубіжного та вітчизняного досвіду медичного страхування.

Завдання курсу: вивчення основних категорій економіки та фінансування охорони здоров'я; визначення переваг та недоліків медичного страхування; окреслення аспектів політики покриття медичною допомогою всіх верств населення; вивчення методів планування пакетів медичних послуг та окремих послуг; дотримання прав споживачів на ефективність системи управління організацією.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- сутність страхових послуг, що надаються юридичними особами;
- методи організації роботи страховика щодо страхового захисту;
- порядок укладання та ведення страхової угоди;
- форми та види медичного страхування
- використовувати набуті теоретичні знання при страхуванні від різних ризиків, що загрожують медзакладу та його працівникам;
- визначати збиток і страхове відшкодування;
- проводити оцінку фінансового стану страхової компанії;
- складати договори страхування

Набуття компетентностей

Компетентності	
	Загальні компетентності (ЗК)
ЗК№4	Здатність мотивувати людей рухатися до спільної мети, працювати в

	команді.
ЗК№5	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	
СК№3	Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту;
СК№8	Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом

2. Програма навчальної дисципліни і структура навчальної дисципліни

Структура навчальної дисципліни «Медичне страхування»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					Кількість годин			
	Очна форма					Заочна форма			
	усього	у тому числі				усього	у тому числі		
		л	п	с.р			л	п	с.р
Змістовий модуль 1. Форми і види медичного страхування									
Тема.1. ОСНОВИ МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ							1	1	
Тема.2. МЕДИЧНЕ СТРАХУВАННЯ В РІЗНИХ КРАЇНАХ СВІТУ.							2	2	
Тема.3. МЕДИЧНЕ СТРАХУВАННЯ В США							1	1	
Тема.4 МЕДИЧНЕ СТРАХУВАННЯ В КРАЇНАХ СХІДНОЇ ЄВРОПИ							1	1	
Тема.5. НІМЕЦЬКЕ МЕДИЧНЕ СТРАХУВАННЯ							1	1	
Разом за змістовим модулем 1							6	6	
Усього годин							6	6	

3. Програма навчальної дисципліни ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. Медичне страхування

ТЕМА 1. ОСНОВИ МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ.

Поняття медичного страхування. Історія розвитку обов'язкового медичного страхування. Соціально-психологічні питання медичного страхування. Основні системи охорони здоров'я та медичного страхування за кордоном.

ТЕМА 2. МЕДИЧНЕ СТРАХУВАННЯ В РІЗНИХ КРАЇНАХ СВІТУ.

Медичне страхування в Ізраїлі. Медичне страхування в Японії. Медичне страхування на Кубі. Особливості медичного страхування в країнах Західної Європи. Медичне страхування в Великобританії. Основні аспекти медичного страхування в Німеччині. Медичне страхування у Франції. Медичне страхування в

Італії. Медичне страхування в Австрії. Медичне страхування в Швейцарії. Медичне страхування в Нідерландах. Стан медичного страхування в Східній Європі.

ТЕМА 3. МЕДИЧНЕ СТРАХУВАННЯ В США

Загальна характеристика. Medicare. Medicaid. Obamacare. Особливості медичного страхування. Які існують типи медичної страховки. Особливості медичних страховок. Профілактика. Ліки. Страхівка по зору. Стоматологічна страховка.

ТЕМА 4. МЕДИЧНЕ СТРАХУВАННЯ В КРАЇНАХ СХІДНОЇ ЄВРОПИ

Стан медичного страхування в Східній Європі. Медичне страхування в Болгарії. Медичне страхування в Чехії. Медичне страхування в Польщі. Медичне страхування в Угорщині.

ТЕМА 5. НІМЕЦЬКЕ МЕДИЧНЕ СТРАХУВАННЯ

Загальна характеристика німецького медичного страхування. Плюси і мінуси німецької системи охорони здоров'я. Особливості медичного страхування в Німеччині. Krankengeld - оплата лікарняного. Вагітність. Амбулаторне лікування. Стаціонарне лікування. Аптеки. Які послуги безкоштовні, а за які доведеться доплачувати. Медичні обстеження, за які доведеться доплачувати. Зміна державної медичної страховки в Німеччині

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	ОСНОВИ МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ	1
2	МЕДИЧНЕ СТРАХУВАННЯ В РІЗНИХ КРАЇНАХ СВІТУ.	2
	МЕДИЧНЕ СТРАХУВАННЯ В США	1
	МЕДИЧНЕ СТРАХУВАННЯ В КРАЇНАХ СХІДНОЇ ЄВРОПИ	1
3	НІМЕЦЬКЕ МЕДИЧНЕ СТРАХУВАННЯ	1
Разом		6

5. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

1. Що передбачає повне страхування здоров'я. Характеристика елементів.
2. Особливості медичного страхування в ФРН.
3. Система приватного страхування в США і державні програми страхування від федерального уряду.
4. Історія розвитку обов'язкового медичного страхування
5. Соціально-психологічні питання медичного страхування
6. Основні системи охорони здоров'я та медичного страхування за кордоном
7. Медичне страхування в Ізраїлі
8. Медичне страхування в Японії
9. Медичне страхування на Кубі
10. Медичне страхування в Великобританії
11. Медичне страхування в Німеччині
12. Медичне страхування у Франції
13. Медичне страхування в Італії
14. Медичне страхування в Австрії
15. Медичне страхування в Швейцарії
16. Медичне страхування в країнах Східної Європи
17. Стан медичного страхування в Східній Європі

6. Методи навчання

Методи навчання, покладені в основу курсу, визначається у наступних напрямках:

- удосконалення організаційного процесу та організаційної культури у сучасних трудових об'єднаннях;
- перехід до гнучких організаційних структур; взаємодії комунікативних та психологічних технологій;
- залежність успіху організації від її здатності до змін, інновативності;
- визнання визначної ролі людини в організації, позиція, активність якої значною мірою визначає ефективність діяльності організації;
- підвищення соціальної відповідальності організацій тощо.

7. Форми контролю

Робочі завдання, презентація, тестовий контроль. Іспит

8. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль				Рейтинг з навчальної роботи $R_{НР}$	Рейтинг з додаткової роботи $R_{ДР}$	Рейтинг штрафний $R_{ШТР}$	Підсумков а атестація (екзамен чи залік)	Загальна кількість балів
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4					
0-100	0-100	0-100	0-100	0-70	0-20	0-5	0-30	0-100

Примітки. 1. Відповідно до «Положення про кредитно-модульну систему навчання в НУБіП України», затвердженого ректором університету 03.04.2009 р., рейтинг студента з навчальної роботи $R_{НР}$ стосовно вивчення певної дисципліни визначається за формулою

$$0,7 \cdot (R^{(1)}_{ЗМ} \cdot K^{(1)}_{ЗМ} + \dots + R^{(n)}_{ЗМ} \cdot K^{(n)}_{ЗМ})$$

$$R_{НР} = \frac{\dots}{K_{дис}} + R_{ДР} - R_{ШТР},$$

де $R^{(1)}_{ЗМ}, \dots, R^{(n)}_{ЗМ}$ – рейтингові оцінки змістових модулів за 100-бальною шкалою;

n – кількість змістових модулів;

$K^{(1)}_{ЗМ}, \dots, K^{(n)}_{ЗМ}$ – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для відповідного змістового модуля;

$K_{\text{дис}} = K_{\text{ЗМ}}^{(1)} + \dots + K_{\text{ЗМ}}^{(n)}$ – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для дисципліни у поточному семестрі;

$R_{\text{др}}$ – рейтинг з додаткової роботи;

$R_{\text{штр}}$ – рейтинг штрафний.

Наведену формулу можна спростити, якщо прийняти $K_{\text{ЗМ}}^{(1)} = \dots = K_{\text{ЗМ}}^{(n)}$. Тоді вона буде мати вигляд

$$R_{\text{нр}} = \frac{0,7 \cdot (R_{\text{ЗМ}}^{(1)} + \dots + R_{\text{ЗМ}}^{(n)})}{n} + R_{\text{др}} - R_{\text{штр}}$$

Рейтинг з додаткової роботи $R_{\text{др}}$ додається до $R_{\text{нр}}$ і не може перевищувати 20 балів. Він визначається лектором і надається студентам рішенням кафедри за виконання робіт, які не передбачені навчальним планом, але сприяють підвищенню рівня знань студентів з дисципліни.

Рейтинг штрафний $R_{\text{штр}}$ не перевищує 5 балів і віднімається від $R_{\text{нр}}$. Він визначається лектором і вводить рішенням кафедри для студентів, які матеріал змістового модуля засвоїли невчасно, не дотримувалися графіка роботи, пропускали заняття тощо.

2. Згідно із зазначеним Положенням *підготовка і захист курсового проекту (роботи)* оцінюється за 100 бальною шкалою і далі переводиться в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		

35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Методичне забезпечення

Державні стандарти освіти, навчальні плани, навчальні програми з усіх нормативних і вибіркового навчальних дисциплін, програми навчальної, виробничої та інших видів практик, підручники і навчальні посібники, інструктивно-методичні матеріали до семінарських, практичних, індивідуальні навчально-дослідницькі завдання, контрольні роботи, текстові та електронні варіанти тестів для поточного і підсумкового контролю, методичні матеріали для організації самостійної роботи студентів

10. Приклад іспитового білету

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

ОКР Бакалавр напрямок підготовки/ спеціальність	Кафедра Адміністративного менеджменту та ЗЕД	<i>Екзаменаційний</i> БІЛЕТ № 1 з дисципліни «Медичне страхування»	Затверджую Зав. кафедрою
	2020-2021 н.р.		Мостенська Т.Л., 21.09.2020р.
Менеджмент зовнішньоекономічної			

1. Екзаменаційні запитання

1. Що передбачає повне страхування здоров'я. Характеристика елементів.
2. Особливості медичного страхування в ФРН.
3. Система приватного страхування в США і державні програми страхування від федерального уряду.

2. Тестові завдання

1. Страхова система охорони здоров'я - це складна структура, що має мати:

1. систему підпорядкованості ;
2. власні фонди;
3. інформаційно-технологічну підтримку.
4. здатність до саморегулювання.

2. Суб'єктами обов'язкового медичного страхування є:

1. страхувальник,
2. застрахований;
3. страхова медична організація;
4. медичний заклад.

3. У розвитку медичного страхування можна виділити кілька періодів:

1. XII-XV століття;
2. XVII-XIX століття;
3. 1883-1917 рр.;
4. 1861-1924 рр..

4. В даний час можна виділити наступні, котрі принципово відрізняються, системи охорони здоров'я:

1. приватно-державна система;
2. державно-суспільна система;
3. державна система;
4. соціально-муніципальна система.

5. Основними кроками реформи Obamacare стали:

1. розширення покриття медичним страхуванням.
2. створення незалежних фондів фінансування медичної допомоги.
3. заборона страховим компаніям відмовляти у виплатах через вік.
4. створення біржі страхових планів для громадян і малого бізнесу.

6. Залежно від ваших життєвих обставин і рівня доходу, медичне страхування в США ви можете:

1. придбати самостійно;
2. частина витрат бере на себе держава;
3. держава оплачує страховку повністю.
4. страховку повністю або частково оплачує роботодавець

7. . Користуватися медичною допомогою на таких самих правах як застраховані можуть у Польщі також:

1. діти віком до 18 років, а при навчанні до 23 років;
2. діти, які мають інвалідність без вікового обмеження;
3. усі батьки, діди і бабусі;
4. дружина/чоловік.

8. Державні медичні каси зобов'язані надати медичний поліс в Німеччині:

1. якщо ви незаможні і безробітні.
2. тільки після рішення суду.
3. якщо ваш дохід складає менше 62550 €.
4. у випадку вагітності.

9. Амбулаторну допомогу в Чехії в основному надають:

1. мережеві госпіталі.
2. муніципальні поліклініки.
3. приватні лікарі.
4. державні лікарні.

10. Внесення щомісячних внесків на страховий медичний поліс в Угорщині розподіляється наступним чином:

1. роботодавці платять 24%, а наймані працівники 5%.;
2. роботодавці платять 11%, а наймані працівники 3%;
3. роботодавці платять 10%, а наймані працівники 5%.
4. роботодавці платять 25%, а наймані працівники 10%..

11. Рекомендована література

1. Архипов А.П. Медицинское страхование - поиск направлений развития // Финансы. - 2019. - N 9. - С.41-45.
2. Бідний В. Г., Орлова Н. М. Медичне страхування. — Задруга, 2000. — С. 134.
3. Богуславський Є.І. Медичне страхування в Україні: проблеми та перспективи / Є.І. Богуславський, Ю.С. Шибалкіна // Зовнішня торгівля: право та економіка. – 2008. – No4. – С. 83-86
4. Брызгалов Д.В. Страховой риск-менеджмент в частных медицинских клиниках России / Д.В.Брызгалов, А.А.Цыганов // Страховое дело. - 2013. - N 4-5. - С.46-57.
5. Гришан Ю.П. Система медицинского страхования в Германии: выводы для Украины // Страховое дело. - 2013. - N 10. - С.27-34.
6. Капшук О.Г. Сучасний стан і перспективи розвитку добровільного медичного страхування в Україні / О.Г. Капшук, А.П. Ситник, В.М. Пащенко // Фінансові послуги. – 2007. – No2. – С.17-21.
7. Кісельов Є.М. Актуальні проблеми розвитку медичного страхування в Україні / Є.М. Кісельов, С.В. Бурлаєнко, І.Г. Кірпа // Фінансові послуги. – 2009. – No1. – С.24-27.
8. Косаренко Н. Н. Страховое право : курс лекций / Н. Н. Косаренко. – М. : Флінта, МПСИ, 2008. – 312 с.
9. Мачуський В. В. Правові основи страхування : навч. посіб. / В. В. Мачуський – К. : КНЕУ, 2003. – 302 с.
10. Медичне право України : підручник / за заг. ред. д. ю. н., проф. С. Г. Стеценка. – К. : Всеукраїнська асоціація видавців “Правова єдність”, 2008. - 507 с.
11. Миронов А. А., Таранов А. М. Медичне страхування. — М.: Наука, 2004. — С. 312.
12. Радиш Я. Ф. Медичне страхування : навч. посіб. / Я. Ф. Радиш. – К. : Вид-во НАДУ, 2005. – 88 с.
13. Michael Morrisey, Health Insurance, Second Edition (AUPHA/NAP Book): Health Administration Press, 2013, - 551 p.

14. Michelle Green, *Workbook for Understanding Health Insurance*: Cengage Learning, 2014, – 320 p.